A nemzeti hadsereg bevonult Budapestre.

A románok kivonultak.

Az örvendező főváros. — Darutollas csapatok a Dunán.

— *A «Nemzeti Ujság» tudósitójától.* —

Budapest, nov. 14.

A hüvös novemberi hajnalon sötétségbe és némaságba burkolódzik Budapest. A sötétszürke égen fényesen ragyognak a csillagok miriádjai, lomhán, feketén hömpölyög az öreg Duna, a karcsu hidakon azonban már élénk az élet, marsoló katonák lábainak egyhangu dübörgése hallatszik, társzekerek vágtatnak és a szürkületben meg-megcsillan egy-egy fényes kard.

... Már felváltják a hidak román őrségét. Olasz és francia járőrök helyezkednek el a hidak pesti és budai végén, a hidak előtt megmegáll egy-egy angol vagy francia lobogós automobil, a járőrök némán tisztelegnek, az autóban ülő tiszt néhány szót vált a járőrparancsnok-tiszttel és azután tovább rohan.

A románok pedig végeláthatatlan sorokban trappolnak Kőbánya felé, ahol bevagonirozásuk történik. A románok kivonulása alkalmából különösebb *rendzavarás nem fordult elő*, a tisztek vigyáztak a katonákra, hogy az utolsó hajnalon ki ne fosszák a járókelőket. Egy-egy kisebb incidens mégis előfordult: ezekről azonban rögtön értesitették a főkapitányságot, ahol *Yates* ezredes intézkedésére azonnal megtörténtek a szükséges intézkedések. *Hajnali négy óra tájban az utolsó román katonavonat is elindult a fővárosból. Reggel hét óra felé tünedeznek fel Budán a nemzeti hadsereg első csapatai.* Két huszársvadron jött elsőnek: *Székesfehérvárról* jöttek friss kedvvel, dalosan. Amint az Átlós-ut irányából a *Ferenc József-hid* budai oldala felé közeledtek, mintha egy Rákóczi-korabeli kép elevenedne meg a néző előtt. A Bocskay-sapkákon ott reszket a sastoll, az arcok vidámak, nevetősek, látszik rajtuk, hogy ők sem örülnek kevésbbé a bevonulásnak, mint az egyre nagyobb számmal gyülekező nézőközönség.

Az első csapat megérkezik a Gellért-fürdő elé. A parancsnokuk, körszakállas, magas kapitány leugrik a lóról. *Ebben a pillanatban felharsan az első éljen, utána szinte áradatszerüen, szünet nélkül éljeneznek az emberek.* Lelkes, könyejtető mámor szállja meg a közönséget: a tömegből kiválik egy gyászruhás fiatalaszszony, odarohan az egyik huszárhoz, lehunyt szemmel, szinte öntudatlanúl átöleli a ló fejét, azután kitárt karral kiáltja:

— *Éljen a haza!*

— Éljen a haza! Éljen a magyar hadsereg! Éljen Horthy! Éljen a király és a haza! — kiabálják boldog összevisszaságban az emberek. Az Átlós-utról pedig hosszu sorban jönnek a nemzeti hadsereg katonái: a huszárok után gyalogosok, majd lovas csendőrök tünnek fel, kemény kalapjuk mellett a jólismert kakastoll bokrétával.

Reggel nyolc óra. A ragyogó napsütésben az emberáradattá növekedett tömeg lelkes üdvrivalgásától kisérve most mennek át az első csapatok a hidakon. A munkába siető emberek, hivatalba szaladó lányok megállanak és ragyogó szemmel, kipirult arccal üdvözlik a magyar katonákat. Az Erzsébet-hid pesti oldalánál áll egy amerikai automobil, benne amerikai tisztek a feleségeikkel. Az idegen asszonyokat annyira elragadta a tömeg lelkesült mámora, hogy kihajolnak az autóból, egyik kezükben magyar, a másikban csillagos amerikai zászlót lobogtatnak, tört magyarsággal és könnyező szemekkel kiáltják:

— *Éljenek a magyarok!*

Szem alig maradt szárazon. Egy munkásember, kerekképü, nyiltszemü magyar odaszalad a Kossuth Lajos-utca közepére, lekapja a süvegét és odavágja a huszárlovak lábai elé és ugy orditja a sirástól elfuló hangon:

— *Isten éltesse Horthy apánkat!*

Egy százados a járda szélén a zsebkendőjével a szemét törölgeti. Elcsukló hangon mondja a szomszédainak:

— Ha minket igy hazaengedtek volna ... Ha Linder nem mondotta volna, hogy nem akar katonát látni ... Be minden másképp történt volna ...

... Magyarok Istene, de minden másképp történt volna ...

*

A román hadsereg kivonulásáról, továbbá a nemzeti hadsereg bevonulásáról itt következnek részletes tudósitásaink:

A románok kivonulása.

A kivonuló román sereg csapatai és trénje egész éjszaka vonultak a Keleti pályaudvar és Kőbánya felé, ahol rögtön bevaggonirozták és utnak inditották őket. Utoljára a nyolcadik román gyalogezred vonult ki egy őrnagy vezetésével. A román őrségek a hajnali órákban elhagyták már a hidakat is, amelyeken három-négy emberből álló francia, illetőleg olasz őrség vette át egy-egy tiszt vezetésével a szolgálatot.

A kora reggeli órákban Pesten a Hungária-uton megerősitett román lovas járőrök, a külső Jászberényi-uton pedig román vadászok távoztak gyors menetben. *A Kerepesi-uton és a Rákostól keletre fekvő utvonalon egész éjszakán át tömött sorokban meneteltek a távozó csapatok.* Hajnali négy órakor *kiüritették a Kőbányai és Fővárosi serfőzőt*, ahol eddig egyes csapatok beszállásolva voltak és ezek követték a hadsereg zömét, mely az Isaszeg—gödöllői vonalon folytatja visszavonulását. A kora délelőtti órákban a Cinkota felé közlekedő helyiérdekü vasutakon még el lehetett érni ar román hadsereg utóvédjét. *Tiz óra tájban a visszavonuló csapatok elhagyták Kerepes községet.*

A románok visszavonulását a karhatalmi osztagok előnyomulása követte. A felfegyverzett rendőrség és csendőrség Budán már reggel hét órakor akcióba lépett, állandóan cirkáltak a budai részeken és felügyeltek a rendre.

Megérkezik Lehár ezredes.

A Gellért-szálló erkélyére, ahol a román főhadiszállás volt, két nemzetiszinü lobogót tüznek ki. Pont nyolc órakor két nemzeti zászlókkal diszitett automobil robog a *Gellért-szálló* elé. Az első automobilból nyulánk, szőke tiszt száll ki. Bal lábára kissé biceg: *báró Lehár Antal, a Mária Terézia-rendes ezredes, a nyugatmagyarországi hadsereg szervezője és parancsnoka.*

Ugyanebből az automobilból száll ki *Keresztes* vezérkari őrnagy, *Lehár* ezredes vezérkari főnöke és báró *Lipthay* alezredes, lovassági parancsnok. A másik automobilból *Wildner* alezredes, *Wnutskó* Alajos vezérkari százados és a Lehár-hadosztálynak és a Bugsch-dandárnak többi vezérkari tisztje száll ki. Valamenynyien sugárzó arccal, vonulnak be a Gellért-szálló halljába. Lehár ezredes rövidesen automobilba ül, hogy az ujpesti vasuti hidnál jelen legyen csapatai bevonulásánál. Egyre-másra érkeznek az automobilok, melyekben szintén a hadseregparancsnok törzséhez tartozó tisztek foglalnak helyet. *Az egyik automobilon ül Szmrecsányi György volt kormánybiztos.*

A szegediek a Dunán jöttek.

A kelenföldi és a délivasuti pályaudvarokon egyre érkeznek a nemzeti hadsereg csapatai. A pályaudvarokon sorbaállitják őket és várják, amikor megkezdhetik a bevonulást. A fővezérség részéről egyelőre még csak a szállásesináló osztagok érkeztek meg, *Horthy* Miklós főparancsnok minden valószinüség szerint vasárnap reggel érkezik a fővárosba. Vasárnapra van tervezve a kaposvári hadosztály érkezése. A hadseregek bevonulását egyébként *Dáni* Balázs tábornok irányitja.

A nemzeti hadsereg magva, a szegedi első ezred hajón érkezett meg a Dunán. A hajó a budai oldalon, a Ferenc József-hid és Erzsébet-hid között állott meg, a katonák itt hagyták el a hajót és felsorakoztak a budai parton. Reggel nyolc órától tartott a szegediek rendezkedése s körülbelül féltiz után már rendben felsorakoztak. Ezután *Bartal* Aurél volt kormánybiztos neje megkoszoruzta a szegediek zászlaját, melyen a következő felirás áll:

«Egység és kitartás! Királyért, hazáért!»

Átvonulás Pestre.

Pontban *tiz óra volt*, mikor egy vezérkari alezredes két törzstiszt kiséretében automobilon átrobogott a Ferenc József-hidon és ezzel mintegy dokumentálta, hogy a nemzeti hadsereg délelőtt tiz óra után néhány perccel az ország fővárosának mind a két oldalán odahaza van. Az automobil után huszárőrjárat lovagolt át, majd egymásután következtek a nemzeti hadsereg különböző osztagai. A pesti oldalon épp olyan rajongó lelkesedés üdvözölte a magyar csapatokat, mint a budai oldalon.

A nemzeti hadsereg fogadtatása Ujpesten.

Mint a *Magyar Kurir* értesül, Ujpest rendezett tanácsu város vezetősége minden intézkedést megtett a péntek délben bevonuló nemzeti hadsereg méltó fogadtatására. A város tisztviselői kara dr. *Semsey* Aladár törvényhatósági biztossal az élén a Piac-téren fogja fogadni a bevonulókat, akiket *Jávorszky* őrnagy az ujpesti körlet katonai parancsnoka fog vezetni. A törvényhatósági biztos beszédében tolmácsolni fogja a város lakosságának örömét. Az előkészületek során fölmerült az a terv, hogy a város öltsön lobogódiszt a bevonulás napján, kivihetetlenné vált, miután a pro etárdiktatura alatt a nemzeti zászlók legnagyobb részét megsemmisitették, a megmaradtak pedig teljesen lerongyolódtak.